

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑ ΑΘ.
Αριθμός Αδείας
4265

Ο ΠΑΜΙΣΟΣ

«Ο καθένας που γυρνά στον τόπο του δεν είναι νικητής. Αλλά κανένας δεν είναι νικητής σα δε γυρνά στον τόπο του.»

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017 * ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΗΣΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ» * - ΕΤΟΣ 2018 - Αρ. Φύλλου 127(100)
ΚΟΡΙΝΝΗΣ & ΣΑΠΦΟΥΣ 11, Τ.Κ. 105 53 ΑΘΗΝΑ, e-mail: pamisos@gmail.com * Κωδικός ΓΓΕΓΓΕ 4186

Αρχή του χρόνου, «Άνοιξη»

Συνένοχες εαρινές διαθέσεις

[...]
Ποιαν άνοιξη διέπραξα
εις βάρος των θαυμάτων της;
Πόση γύρη καταχράστηκα
για να κάνουν μέλι σπιτικό οι φωτογραφίες;
Εις το ακέραιον τη διασκορπίσα
σε όλες τις προσδοκώσες αναστάσεις.
Ας μιλήσουν.
Στα μυστικά των ονείρων δείπνα
εγώ μαγείρεψα προδοτική την αγάπη;
Έτοιμη παρετέθη αγορασμένη ρεφενέ
από το δίπλα φαστφουντάδικο φιλί.
Μήπως που ένιψα τους πόδας των χωρισμών;
Μπα. Τρεις ερωτηθέντες αποκρίθηκαν
ουκ οίδα τον άνθρωπο.
[...]

Κική Δημουλά

Καλό Πάσχα!
Καλή Ανάσταση στις καρδιές μας!

Φωτογραφικό αρχείο • www.pamisos-messini.gr

Η προσπάθεια του συλλόγου μας για δημιουργία φωτογραφικού ψηφιακού αρχείου έχει σημαντική ανταπόκριση. Με χαρά δημοσιεύουμε σχόλια συμπατριωτών μας σχετικά με την πρωτοβουλία μας...

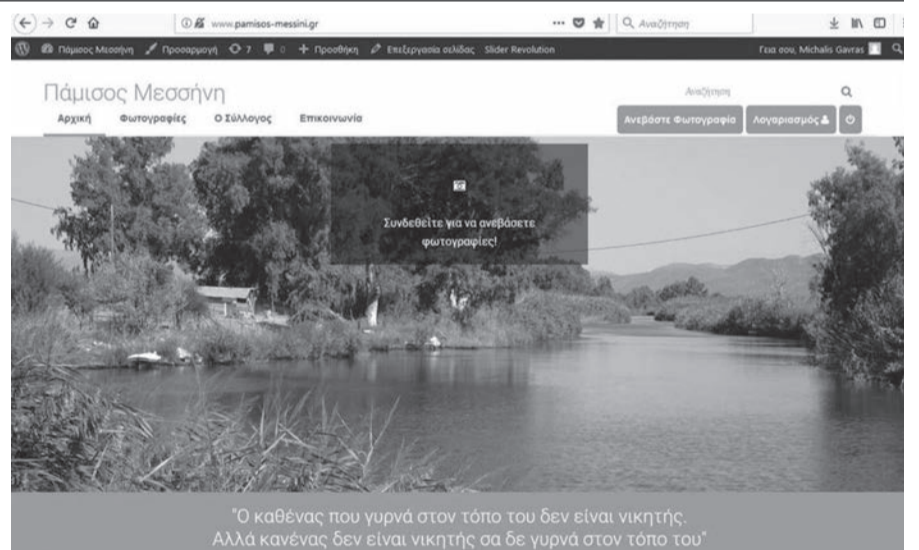
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΛΗΝΑΙΟΣ Νομίζω ότι πρέπει όλοι μας να συγχαρούμε τον Βασίλη Παναγιωτόπουλο για την ιδέα του, και τον ΠΑΜΙΣΟ που αγωνίζονται «προσκοπικά» για την πραγμάτωσή της. Πραγματικά είναι ανυπολόγιστη η σημασία που έχει αυτό το Φωτογραφικό Αρχείο για την γενέτειρά μας. Ας ψάξουμε, ιδιαίτερα όλοι εμείς οι παλιότεροι Νησιώτες τα «σεντούκια» μας, και είμαι βέβαιος ότι όλοι μας θα βρούμε πολύτιμο υλικό. Συμφωνώ και πλειοδοτώ στην τελευταία φράση αυτής της συγκινητικής έκκλησης:
«...Με τέτοιες ενέργειες, με τέτοιες πράξεις, οι πόλεις και οι πολίτες τους θυμούνται το παρελθόν τους, καταγράφουν το σήμερα και αφήνουν το στίγμα τους στους νεώτερους. Αυτές οι πόλεις δεν πεθαίνουν ποτέ!!!»

ΗΛΙΑΣ ΜΠΙΤΣΑΝΗΣ Όλοι μαζί μπορούμε να χτίσουμε τη συλλογική μνήμη της πόλης μέσα από εικόνες, πρόσωπα, γεγονότα και ονόματα. Αυτό νομίζω πως είναι το μήνυμα της πρωτοβουλίας για το ψηφιακό φωτογραφικό αρχείο της πόλης και ο καθένας μπορεί να έχει τη δική του συνεισφορά. Από την εμπειρία μου αντιλαμβάνομαι πως δεν είναι ένα εύκολο εγχείρημα, για πολλούς και διαφορετικούς λόγους. Δεν αφορά μόνον τη Μεσσήνη αλλά αποτελεί μια γενικότερη στάση που συνάντησα σε διάφορες απόπειρες συγκέντρωσης φωτογραφικού υλικού. Έτσι, πολλές φορές η μνήμη περιορίζεται σε καρτ ποστάλ ή φωτογραφίες επαγγελματικού χαρακτήρα, που αναπαράγονται διαρκώς. Κραυγαλέο παράδειγμα το Νησιώτικο καρναβάλι. Υπάρχει ένα πλήθος φωτογραφιών αυτής της κατηγορίας, που αποτυπώνουν ουσιαστικά τη «μεγάλη εικόνα» των μεταπολεμικών χρόνων. Απουσιάζει όμως η μικρή εικόνα, απουσιάζουν οι άνθρωποι που γιόρταζαν με το δικό τους τρόπο την αποκριά, την ώρα που τα συρτάρια των σπιτιών είναι γεμάτα από τέτοιες φωτογραφίες. Αυτό συμβαίνει γιατί πολλές φορές δεν συνειδητοποιείται η αξία ενός στιγμιότυπου και θεωρείται ότι αυτή εί-

ναι μόνον συναισθηματική για τον κάτοχο της φωτογραφίας. Πολλοί δε μπορούν να συνειδητοποιήσουν ότι το οικογενειακό κειμήλιο είναι μια ψηφίδα της ιστορίας του τόπου και των ανθρώπων του. Η οποία μπορεί να χτιστεί πάλι όταν βάλουμε τη μια ψηφίδα δίπλα στην άλλη, κάτι που μπορεί να κάνει η ψηφιακή τεχνολογία. Ορισμένοι δεν έχουν συνειδητοποιήσει το πεπερασμένο του πράγματος, όταν έχουν δίπλα τους έναν άνθρωπο με μνήμες και φωτογραφίες που τις αποτυπώνουν, που μπορεί να τις «διαβάσει» γιατί θυμάται πρόσωπα και πράγματα. Αν «φύγει» αυτός ο άνθρωπος οι φωτογραφίες θα γίνουν εικόνες χωρίς μνήμη, χωρίς «ψυχή» τελικά. Και είναι γενιές που φεύγουν παίρνοντας μαζί τους και πολύτιμα κομμάτια μνήμης και ιστορίας. Κάποιοι «φοβούνται» την τεχνολογία γιατί δεν μπορούν να την χειριστούν, το θεωρούν λίγο... ντροπή να μην τα καταφέρουν, παρότι αυτό είναι το απολύτως λογικό. Θεωρώ ότι το πρώτο που πρέπει να συνειδητοποιηθεί είναι η ανάγκη να προσφέρουμε όλοι το υλικό που διαθέτουμε, χωρίς αναστολές, αναβολές και αστερίσκους. Να παρακινήσουμε και τους διπλανούς μας, να το πούμε στον γείτονα, να διαθέσουμε λίγο χρόνο σε αυτή την προσπάθεια. Ο λίγος χρόνος προσφερόμενος από πολλούς μπορεί να έχει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα. Και αν δεν τα πάμε καλά με την τεχνολογία, κάποιο από τα παιδιά ή τα εγγόνια θα την παίξει στα δάχτυλα, κάποιος φίλος μπορεί να παρακινήσει για να βοηθήσει. Η τεχνολογία επιφύλασσει εκπλήξεις που πολλές φορές αγνοούμε. Αν στην πλατφόρμα για παράδειγμα συγκεντρωθούν 100, 200, 300 φωτογραφίες της δεκαετίας του

1960 και ταξινομηθούν σωστά θα μπορούμε κάθε στιγμή, με... ένα κουμπί όπως λέμε, να βρούμε φίλους, συγγενείς, γείτονες, συμμαθητές, δασκάλους, γιορτές, παρελάσεις, πανηγύρια, καρναβάλια, εκδρομές, γάμους, βαφτίσια. Ο καθένας βάζει τη φωτογραφία από κάποια σχολική φωτογραφία της δεκαετίας του 1960 μόνος του, αλλά όταν στην πλατφόρμα αναζητήσουμε σχολική φωτογραφία τη δεκαετία του 1960 θα... βγουν όλες μπροστά μας. Αν μάλιστα καταφέρουμε να δώσουμε και ονόματα εικονιζομένων τότε το «κουμπί» μπορεί να μας δώσει όλες τις φωτογραφίες που εικονίζεται για παράδειγμα ο Γαβράς από το σχολείο, τη φιλαρμονική και όπου αλλού τον έχει αιχμαλωτίσει ο φακός σε φωτογραφίες που έχουν ανεβάσει ο ίδιος ή άλλοι συμπατριώτες. Η πρόκληση είναι μεγάλη, η αξία της για τον τόπο ακόμη μεγαλύτερη και μπορούμε να τα καταφέρουμε...

ΒΑΓΙΑ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Τι ωραία ιδέα! Ένας ιδιαίτερος τρόπος για να πει κανείς αγαπώ ουσιαστικά την ιδιαίτερη πατρίδα μου!

Φίλοι του Μουσείου Τάκη Κατσουλίδη

Πληροφορηθήκαμε από το διαδίκτυο ότι στις αρχαιρεσίες του Συλλόγου στις 25 Φλεβάρη 2018 εξελέγη το νέο Δ.Σ. των Φίλων του Μουσείου Τάκη Κατσουλίδη, το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος: Δημήτρης Δημητρόπουλος
 Αντιπρόεδρος: Μαργαρίτα Bobicelli
 Γεν. Γραμματέας: Νίκη Παπαδοπούλου
 Ταμίας: Κωνσταντίνος Κυριακόπουλος
 Έφορος Δημ. Σχέσεων: Νικόλαος Ρούτσας
 Αναπληρωματικά Μέλη: Χρήστος Χριστόπουλος και Γεωργία Ζαφειροπούλου
 Η θητεία του νέου Δ.Σ. είναι διετής.

Ο «Πάμισος» χαιρετίζει τη συμμετοχή των συμπατριωτών μας στο καινούργιο Δ.Σ. και εύχεται σε όλους τους εκλεγέντες, και ιδιαίτερα στον πρώην πρόεδρό μας **Δημήτρη Δημητρόπουλο**, καλή και δημιουργική θητεία.

Φωτογραφικές Μνήμες

25η Μαρτίου 1961. Μαθήτριες της ΣΤ' τάξης (η τελευταία της φωτογραφίας είναι της Ε' τάξης) του 3ου Δημοτικού Σχολείου Μεσσίνης (τότε στεγαζόταν στο κτήριο Ηλ. Κωτσάκη) συμμετέχουσες στις εορταστικές εκδηλώσεις της τιμώμενης ημέρας, χορεύουν -το απόγευμα- εθνικούς χορούς (διδασκόμενες στο σχολείο) με ενδυμασία "Αμαλίας" στην κεντρική πλατεία της Μεσσίνης, ενώ ακούγεται εύχια η τοπική φιλαρμονική.

Συμπρωματικά τον χορό σέρνει -στο παραδοσιακό άσμα "Ο Μενούσης"- η μαθήτριά Βασιλική Πατρική. Ακολουθούν:

Γωγώ Δημητροπούλου, Βούλα Καραμουσαλή, Σούλα Σταυροπούλου και η μικρότερη Σπυριδούλα Ν. Τσακανίκου.

Σε δεύτερο πλάνο -ανατολική πλευρά του πάρκου- διακρίνονται πλήθος οι θεατές. "Πίχτρα" ο κόσμος στα παρόμοια τότε. Το θέαμα για τους πολλούς σπάνιζε. Η τηλεόραση ανύπαρκτη! Και λίγοι είχαν σχέση με το βιβλίο, με τον κινηματογράφο, με το αυτοκίνητο, με τα ταξίδια!... Στο μεταξύ πότε πέρασαν κάτι δεκάδες χρόνια!

Βασιλική Πατρική-Παπουτσιά

Στον φίλο μου Γιάννη Καραμπατέα

Αγαπημένε φίλε μου Γιάννη, είναι πια ένας χρόνος που δεν είσαι κοντά μας. Γλυκέ μου, φίλε, καλέ μου αδερφέ! Η απουσία σου ακρωτηριάζει τη χαρά της ζωής όλων όσοι σε αγαπήσαμε, όσοι δεχτήκαμε τα δώρα της ψυχής σου, όσοι παραδειγματιστήκαμε από την αγωνιστικότητά σου στη ζωή, τη δοτικότητα σου και τη γενναιοψυχία σου.

Μου λείπεις καλέ μου φίλε! Είσαι πάντα στη σκέψη μου και στην πιο όμορφη γωνιά της καρδιάς μου. Μαζί ζήσαμε τις φτώχειες μας, μοιραστήκαμε το ψωμί από τις πρώτες μας δουλειές και στο στρατό, μαζί ζήσαμε τη χαρά του παιχνιδιού και της ξενοιασιάς, μαζί και τους παιδικούς σχολικούς μας φίλους, μαζί και τις πρώτες κοινωνικές ανησυχίες με ατέλειωτες συζητήσεις... Είσαι ένα κομμάτι της ζωής μου.

Εύχομαι ο Θεός να απαλύνει τον πόνο των αγαπημένων σου από την απώλειά σου.

Γιάννης Θωμόπουλος

Στη μνήμη του ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΡΑΜΠΑΤΕΑ

Πολυαγαπημένου συζύγου, πολύτιμου πατέρα και σπουδαίου Ανθρώπου, που κίνησε για το μεγάλο του ταξίδι στην αιωνιότητα νωρίς, κατατέθηκε το ποσό των € 100 από τη σύζυγο και το παιδί του, για τους σκοπούς του Συλλόγου.

Αν και λέγεται ότι ο χρόνος γιατρεύει όλες τις πληγές, σ' εμάς που σε λατρέψαμε, αυτός ο πρώτος επώδυνος χρόνος της απουσίας σου απλά κατέδειξε πόσο πολύ μας λείπεις.

Κάθε μέρα, κάθε ώρα, σε κάθε μικρή και μεγάλη περίπτωση.

Είθε ν' αναπαύεσαι ειρηνικά και γαλήνια!

Ο ΠΑΜΙΣΟΣ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΗΣΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ»
 ΚΟΡΙΝΝΗΣ & ΣΑΠΦΟΥΣ 11 - Τ.Κ. 105 53 ΑΘΗΝΑ • e-mail: pamisos@gmail.com

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΗΣΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ»
 ΕΚΔΟΤΗΣ: ΓΑΒΡΑΣ ΜΙΧΑΗΛΗΣ, ΤΗΛ.: 6944852921
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΜΠΑΡΚΑ - ΛΕΚΑΔΙΤΗ ΒΑΣΩ, ΤΗΛ.: 210 3465406
 ΤΑΜΙΑΣ: ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΟΥΛΤΑΝΙΑ ΒΑΣΩ, ΤΗΛ.: 210 3212937

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΛΕΝΑ, ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (210-2287362), ΤΣΕΦΑΛΑΣ ΚΩΣΤΑΣ, ΕΠΙΤΡΟΠΗ: ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γαβράς Μιχάλης (6944852921) ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ασπιάκη-Μεντάκου Βούλα (210-6120100)
 ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Μπάρκα-Λεκαδίτη Βάσω (210-3465406) ΤΑΜΙΑΣ: Λαμπροπούλου-Σουλτανιά Βάσω (210-3212937)
 ΑΝΑΠΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Τσοβού Ζωή ΕΦΟΡ. ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ: Τσεφαλάς Κώστας
 ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ: Αναστασόπουλος Παναγιώτης (210-2287362), Πετροπούλου Μαριλένα (6944473957), Πετρουλάκης Κώστας (210-5755387)

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: Ευρώ 0,01 • ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ επ' ονόματι ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΗΣΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ» είναι IBAN: GR810110104000010429626400, στην Εθνική Τράπεζα, στον οποίο μπορείτε να καταθέσετε τις εισφορές σας, ζητώντας από τον υπάλληλο να πληκτρολογεί το ονοματεπώνυμό σας, ώστε να γνωρίζουμε τον καταθέτη και να εκδίδουμε αμέσως τη σχετική απόδειξη.

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΜΑΣ

Συνεχίζουμε την καταγραφή των φίλων του "Πάμισου" που μας έστειλαν τη συνδρομή τους. Μια ενίσχυση που τόσο την έχει ανάγκη ο Σύλλογος. Οι συνδρομητές του 2018, μέχρι στιγμής είναι:

Αδαμόπουλος Χρήστος
 Αναστασόπουλος Δημήτριος
 Αντωνοκοπούλου Καίτη
 Ασπιάκης Πέτρος
 Βάρα Ελένη
 Γαϊτάνη Δήμητρα
 Γαλλούση Χρυσούλα
 Γαλλούσης Κων/νος
 Γασπαράκη-Ρούτσι Δέσποινα
 Γερολυμάτου Βάσω
 Γεωργούλια-Γεωργαλή Πόπη
 Γεωργούλια-Μανίνου Χαρίκλεια
 Γεωργούλια Σταύρος
 Γιαννακοπούλου Γιώτα
 Γιάνναρη Σοφία
 Γιαννοπούλου Λένα
 Γκοτζίνοπούλου Αθηνά
 Δημητρακοπούλου-Κυριακοπούλου Κατερίνα
 Δημητροπούλου Γεωργία
 Δρακοπούλου Αθανασία
 Ηλιοπούλου Μιχάλης
 Θεοδωρόπουλος Σάκης
 Θωμόπουλος Ανδρέας
 Θωμόπουλος Ιωάννης
 Κάγκκαρης Γιώργος
 Καλογερόπουλος Σταύρος
 Καλογεροπούλου Ανθούλα
 Κασούλα Δήμητρα
 Καρτερολιώτης Κώστας
 Κατσουλίδη Αλέκα
 Κατσουλίδου-Κομποτή Κατερίνα
 Κατσουλίδου-Παπαγιάννη Αγγελική
 Κορδονούρη Γιώτα
 Κορκοκίττα Λέπτα
 Κουρεμένου Πέππη
 Κούτρης Τάκης
 Κουτσαβίτη Δήμητρα
 Κωνσταντόπουλος Βασίλης
 Λαδά Στέφανη
 Λαμπρόπουλος Αποστόλης
 Λαμπρόπουλος Γεώργιος
 Λαμπροπούλου-Βασιλείου
 Λαμπροπούλου-Μαντούκα Ελένη
 Λουκή Αθανασία

Μανιάτη Διονυσία
 Μιχαλόπουλος Τάσος
 Μίκου Γρηγορία
 Μουλαβασίλη Γιώτα
 Μουλαβασίλη Μαίρη
 Μουλαβασίλης Γιάννης
 Μουλαβασίλης Ηλίας
 Μπαρακάρη Ευανθία
 Μπαρακάρη Καίτη
 Μπατζόγλου Άντα
 Μπότσης Γιάννης
 Νικολακοπούλου Ρούλα
 Παναγιωτοπούλου Άννα
 Πανόπουλος Γεώργιος
 Πανοπούλου Πότα
 Παπανικολάου Αλέκα
 Παπανικολάου Σταυρούλα
 Παπακατζίς Φώτης
 Παρασκευόπουλος Ηλίας
 Πετρουλάκη Μαργαρίτα
 Ρήγας Νικόλαος
 Σαλαμάνου Αθανασία
 Σαλαμάνου Λίτσα
 Σαλαμάνου Μαίρη
 Σταυριανίδη-Γαβρά Δήμητρα
 Σταυροπούλου Αθανασία
 Σταυροπούλου Κική
 Στρατηγοπούλου Ελένη
 Τριανταφυλλίου-Μπέρη Δέμητρα
 Τσακανίκος Μιχάλης
 Τσάμη Αθανασία
 Τσάμη Όλγα
 Τσεφαλάς Κων/νος
 Τσοβού Ζωή
 Τσώνης Γιώργος - δήμαρχος Μεσσίνης
 Φανός Αρτέμις
 Φλώρος Χρήστος
 Φλώρου-Σαραντοπούλου Άννα
 Φωτόπουλος Γεώργιος
 Φωτοπούλου Ευανθία
 Χατζητριανταφυλλίου Βασιλική
 Χρονόπουλος Βασίλης
 Χρονοπούλου Ελένη
 Ψωμαδοπούλου-Παπανικολάου Ρένα

Παρακαλούνται οι συνδρομητές μας, κατά την κατάθεση της συνδρομής τους στην τράπεζα, να ζητούν να αναγράφεται το ονοματεπώνυμό τους ώστε να ενημερώνεται το ταμείο του Συλλόγου.

ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΕΣΣΗΝΗΣ

«7ο Διεθνές Νεανικό Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος. Αρχαία Μεσσήνη 2018»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ημερομηνία	Δράση	Χρόνος και Τόπος
Τρίτη 17/4	Τελετή έναρξης 7ου Διεθνούς Νεανικού Φεστιβάλ <i>Βάκχες</i> , Ευριπίδη Παν/μιο Πελ/νήσου, Τμ. Θεατρικών Σπουδών Ναυπλίου	10:00 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης 10:15 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης
Τετάρτη 18/4	<i>Βάκχες</i> , Ευριπίδη Λύκειο Μεσσήνης	10:00 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης
Πέμπτη 19/4	<i>Λυσιστράτη</i> , Αριστοφάνη 1ο Γυμνάσιο Αυλώνα	10:30 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης
Παρασκευή 20/4	<i>Επτά επί Θήβας</i> , Αισχύλου 7ο Γυμνάσιο και 4ο Λύκειο Κέρκυρας	10:00 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης
Κυριακή 22/4	<i>Βάκχες</i> , Ευριπίδη La Nave Argo – Alumni of Colegio Inmaculada Jesuitas de Alicante (Κολλέγιο Αποφοίτων Αλικάντε- Ισπανία)	20:30 Αμφιθέατρο Λυκείου Μεσσήνης
Δευτέρα 23/4	<i>Las Bacantes Euripides</i> (Βάκχες, Ευριπίδη) La Nave Argo – Alumni of Colegio Inmaculada Jesuitas de Alicante (Κολλέγιο Αποφοίτων Αλικάντε, Ισπανία) Ημερίδα «Αρχαίο δράμα, χώροι θέασης & δημοκρατία» Π. Θέμελης, Α. Μαρκαντωνάτος, Λύκειο Μεσσήνης	10:00 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης 20:00 Φιλοσοφικό Κέντρο Μεσσήνης
Τρίτη 24/4	<i>The Trojan Women</i> , Euripides (Τρωάδες, Ευριπίδη) Royal Academy of Dramatic Art (R.A.D.A.)	10:00 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης
Τετάρτη 25/4	<i>Όρνιθες</i> , Αριστοφάνη Γυμνάσιο Καλλιθέας Θεσσαλονίκης <i>The Trojan Women</i> , Euripides (Τρωάδες, Ευριπίδη) Royal Academy of Dramatic Art (R.A.D.A.)	9:30 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης 11:45 Αμφιθέατρο πάρκου Μεσσήνης
Πέμπτη 26/4	<i>Ελένη</i> , Ευριπίδη Γυμνάσιο – Λύκειο Βροντάδου Χίου	10:00 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης
Παρασκευή 27/4	<i>Βάτραχοι</i> , Αριστοφάνη Γυμνάσιο Γαζίου Ηρακλείου Κρήτης, Τελετή λήξης 7ου Διεθνούς Νεανικού Φεστιβάλ	10:00 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης 11:15 θέατρο Αρχαίας Μεσσήνης

Ο Θεατρικός Όμιλος Λυκείου Μεσσήνης συμμετέχει με το έργο ΒΑΚΧΕΣ του Ευριπίδη στις 8/3/2018, στο 9ο Μαθητικό Φεστιβάλ θεάτρου στο Αργίριο.

Ετήσιος χορός Δημοτικής Φιλαρμονικής Μεσσήνης

Και φέτος ο αποκριάτικος χορός της Φιλαρμονικής του δήμου Μεσσήνης συγκέντρωσε πάρα πολύ κόσμο.

Ο συγκεκριμένος αποκριάτικος χορός έχει τις ρίζες του από το 1930 οπότε και ξεκίνησε για πρώτη φορά.

Αποτελεί ένα πολύ σημαντικό τμήμα της παράδοσης της πόλης της Μεσσήνης και συγκεντρώνει τον σεβασμό και την παρουσία του μεγάλου μέρους της τοπικής κοινωνίας.

Η εκδήλωση ήταν εξαιρετικά επιτυχημένη και άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις σε όλους όσους συμμετείχαν σε αυτήν, που είχαν πάρα πολύ κέφι, χαρά και μπρίο.

Ο χορός κράτησε μέχρι πρωίας.

Πηγή: eidisoules.gr

13ος Μαραθώνιος Μεσσήνης

Την Κυριακή 18 Μαρτίου 2018 θα πραγματοποιηθεί στο Δήμο Μεσσήνης ο 13ος Μαραθώνιος και οι αγώνες 10 και 13km.

Είναι μία από τις σημαντικότερες αθλητικές εκδηλώσεις που διοργανώνει ο δήμος Μεσσήνης και συμμετέχουν αθλητές, όχι μόνο από τη Μεσσήνη αλλά και από όλη την Ελλάδα.

ΣΙΤΣΑ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ
Γυναικεία - Ανδρικά Ενδύματα
Κολοκοτρώνη 27
Μεσσήνη
Τηλ.: 27220 24004

HOTEL "ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ"
ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ 61,
ΜΕΣΣΗΝΗ - ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: (27220) 22740 - 23138
ΤΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ
ΛΟΥΤΡΟ, ΤΗΛΕΦΩΝΟ,
ΑΙΡ ΚΟΝΤΙΣΙΟΝ, ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Α Μ Η Χ Α Ν Η Μ Α Τ Α
Γεώργιος Δ. Λεκαδίτης
Αντιπροσωπείες
• Τρακτέρ DEUTZ FAHR SAME
• Αλυσσοπίονα: STIHL
Εξειδικευμένο Service
Λεωφόρος Πύλου & Μπούκας - Μεσσήνη
☎ 27220 24353 • E-mail: glekaditis@hotmail.com

ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΟ CATERING
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Αναλαμβάνουμε παντός είδους εκδηλώσεις
ΤΗΛ.: 27220 29049 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1 ΚΙΝ. 6978 503003
ΤΗΛ/ΦΑΧ: 27220 23600 ΜΕΣΣΗΝΗ ΚΙΝ. 6973 657217

ΙΧΘΥΟΠΩΛΕΙΟ
«ο θαλασσόκηπος»
Νικόλαος Παν. Λαμπρόπουλος
Μερλοπούλου 7, (Δημοτική Αγορά) Μεσσήνη
Τηλ.: 27220 22339 Κιν.: 6974 798598

ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ • ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΠΟΙΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΣΥΝΕΠΕΙΑ
ΜΠΟΥΚΑΣ 25 ΜΕΣΣΗΝΗ - ΤΗΛ.: 27220 23 663

Ο Αγιάνης, η γιορτή και οι... κλεφτοκοτάδες

Γράφει ο Ηλίας Μπιτσάνης

Οι φωτιές, οι χοροί και το γλέντι γύρω από αυτές συναντιούνται πολύ συχνά στη λαϊκή παράδοση και σε διαφορετικές γιορτές. Η παράδοση αυτή σε κάποιες περιπτώσεις συνεχίζονται ακόμη (αποκριές, Κλειδώνας), ενώ σε άλλες περιπτώσεις έχει ήδη ξεχαστεί. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκει ένα έθιμο που χρειάζεται μεγαλύτερη διερεύνηση και ήταν από τα πλέον χαρακτηριστικά στη Μεσσήνη. Ήταν το έθιμο τη φωτιάς που άναβαν την παραμονή των γιορτών στην πλατεία των εκκλησιών που γιόρταζαν, με μεγάλους κορμούς δέντρων όπως και τις αποκριές. Σε αυτές τις φωτιές ψήνονταν κότες που... έκλεβαν οι επιτήδειοι από τα κοτέτσια, τις οποίες πολλές φορές απολάμβαναν τα... θύματα της κλοπής χωρίς να το γνωρίζουν. Και βέβαια στηνόταν γλέντι τρικούβερτο γύρω από αυτές με χορούς και τραγούδια. Μια νύξη για το έθιμο κάνει ο Θεόδωρος Μιχ. Τσερπές που γράφει: "Άλλο έθιμο ήταν προπαντός οι φωτιές στις αυλές των εκκλησιών στη γιορτή του αγίου τους με έρανο ή κλεψιές ξύλων υπό των νεαρών, από τα γειτονικά σπίτια κλπ. Εκεί κρατούσε χορός υπαίθριος όλη τη νύχτα" (1).

ΣΤΟΝ ΑΓΙΑΝΝΗ ΤΟ 1949

Η παλαιότητα του εθίμου και η ακρίβεια σχετικά με αυτό, παρουσιάζεται από τον Πότη Λουκάκο το 1949 ο οποίος μιλάει για παλιά εθιμοτυπία "που μας την άφησαν οι πατεράδες μας και οι παππούληδες μας". Περιγράφει τι ακριβώς γίνεται στην εκκλησία την παραμονή υμνώντας το Μητροπολίτη Μεσσηνιακή Χρυσόστομο (Δασκαλάκη) για την ολοκλήρωση της εκκλησίας, με το πομπώδες ύφος που διέκρινε τα γραπτά του. Μιλάει τον τρόπο που... εξασφαλιζόνταν οι κότες και τους πρωταγωνιστές του εθίμου στον Αγιάνη: "Να λοιπόν πάλι. Ξανάφτασε και φέτος τ' Αγιαννιού. Ξεχωριστή αυτή η γιορτή για τους Νησιώτες, δεν είναι σαν τις άλλες, καλοί είναι όλοι οι άγιοι του εορτολογίου μα... ο Αγιάνης και ο Αϊ Δημήτρης είναι οι φύλακες, οι υποστηρικτές και οι προστάτες των Νησιωτών, για τούτο σε κάθε δύσκολο που παρουσιάζεται σε μας σε τούτες μάλιστα τις δύσκολες και θλιβερές μέρες της φουρτουνασμένης ζωής που περνάμε, είναι οι άγιοι αυτοί το βάλαμο και η ανακούφιση που χύνεται στις ψυχές μας.

Μα ο Αϊ Γιάννης, ο Μητροπολιτικός μας άγιος γιορτάζεται με κάποιο ξεχωριστό τρόπο, με κάποια παλιά εθιμοτυπία που μας την άφησαν οι πατεράδες μας και οι παππούληδες μας. Γιορτάζεται με φωτιές και με θυσιές... πουλερικών. Αφθονες κότες ρίπτονται και ψήνονται στη μεγάλη φωτιά τ' Αγιαννιού οι οποίες δεν προσφέρονται από τους ιδιοκτήτες των κοτετσιών - να εδώ είναι το μυστικό - αλλά αρπάζονται κρυφά από ειδικούς και πεπειραμένους κοτάδες - έτσι για το καλό - χωρίς ο ιδιοκτήτης των να μπορέσει την άλλη μέρα να διαμαρτυρηθεί γιατί έτσι τόχει το έθιμο. Φέτος δε που ο ήλιος του καινούργιου χρόνου ανέτειλε πιά ζοφερός και πιά ακτινοβόλος σε προβλέψεις πς η φετινή χρονιά δεν θάναί σάπια σαν κι αυτή τη δισεκτη που μας πέρασε αλλά γεμάτη καλές ελπίδες. Η γιορτή αυτή θα ξεπεράσει κάθε προηγούμενο. Και να λοιπόν η παραμονή τ' Αγιαννιού ξεφουντώνει στο Νησί και φωτίζει με τη λάμψη της και τη χαρά της όλους εμάς που ζούμε στο Νησί. Η εκκλησία μας φέτος, η μέχρι προχθές γκρεμισμένη δεν είναι όπως πέρυσι ένα άνοστο θρησκευτικό καταφύγιο των πιστών, είναι μια εκκλησία σύγχρονη, μια εκκλησία που λάμπει από διακοσμήσεις, μια μεγάλη τέλος Μητρόπολις που είναι κι αυτή στην πρώτη σειρά των άλλων Μητροπολιτικών εκκλησιών των μεγαλουπόλεων. Εκουράσθη πράγματι ο Δεσπότης μας για να τοποθετήσει το μεγάλο αυτό θρησκευτικό αριστούργημα πάνω στα παλιά αρείπια της από πολλά χρόνια γκρεμισμένης εκκλησίας μας, και για το σκοπό αυτό εδιάλεξε ο γίγας αυτός αρχηγός της εκκλησίας του Νομού μας τους βοηθούς που του έκαναν για τούτο, τους σημερινούς επιτρόπους κ. κ. Γ. Χαρίτων, Βασ. Δημητρόπουλον, Αντ. Σακελλαρόπουλον, Θεοδ. Πανόπουλον και Φωτ. Παπαδόπουλον με συμμετοχήν πάντοτε του σεβασμίμου ιερέως της εκκλησίας παπά Κώστα, μπόρεσαν και παρουσίασαν το καινούργιο αυτό εκκλησιαστικό θαύμα, το θρησκευτικόν τούτο οικοδόμημα που συμβολίζει την ανθρώπινη θέληση.

Αρχίζει λοιπόν την παραμονή τ' Αγιαννιού η εκκλησία αυτή και παίρνει μια ασυνήθη γιορταστική όψιν σε κίνησιν, το δε βράδι είναι ένα ωραιότατον όραμα

στα μάτια του προσκυνητή. Απειρα ηλεκτρικά λαμπύρια μέσα και έξω της εκκλησίας ένα υπέροχο λαμπερό στερέωμα, έναν αστραποβολούντα από φως ουρανό, μια πραγματική κατοικία του Θεού.

Και τρέχουν τα κορίτσια και οι νιοί να στολίζουν την σεπτήν εικόνα του Αγίου, προσπαθούν όλοι τους να βάλουν έστω κι ένα τριαντάφυλλο πάνω στην εικόνα γιατί αυτό εκτός από το κερύ τους είναι το τάμα τους για να παντρευτούν τη φετινή χρονιά και εκλιπαρούν τον άγιο να τους λυπηθεί και να τους χαρίσει τη χαρά αυτή που είναι η μοναδική τους απαίτηση, φέτος δε τα τάματα αυτά είναι πολύ περισσότερα γιατί αποφάσισαν τέλος επιμόνωσ να ζητήσουν τη χάρι αυτή από τον άγιο και κάτι αμφοτέρων των φύλων Νησιώτες που μέχρι προχθές εθεωρούσαν τον εαυτόν τους νέον αλλά κυτάχτηκαν την πρωτοχρονιά στον καθρέπτην και είδαν την τραγικήν πραγματικότητα. Είδαν δηλαδή ότι τα χρόνια στο πέρασμά τους άφησαν επάνω στο πρόσωπό τους άβυσσα τα σημάδια της διάβασής τους και σκόρπισαν συγχρόνως όλους τους ποικιλώνυμους θαυμαστές και θαυμάστριές τους, και φέτος δεν περιμένουν πια το βασιλόπουλο η τη βασιλοπούλα του παραμυθιού να γεννηθή για να γίνη σύντροφός τους. Και μη νομίζεται ότι είναι λίγοι αυτοί οι υποψήφιοι που γράφω, ως επί το πλείστον και παραδόξως πλεονάζουν τα γεροντοπαλλήκαρα. Μέσα όμως στην ηλεκτρισμένη αυτήν ατμόσφαιρα των ετοιμασιών για τη γιορτή βλέπει κανείς και κάτι άλλο που του κάνει εντύπωση.

Είναι τα λογής λογής δίτροχα που κουβαλούν και σωρώνουν στη μεγάλη διπλανή αυλή της εκκλησίας τεράστιους κορμούς δέντρων για να παρουσιάσουν έναν τεράστιον από ξύλα όγκον. Είναι η φωτιά που θ' αναφτή το σουρούπωμα - η φωτιά τ' Αγιαννιού - όπως την λέμε εμείς, γιατί έτσι την θέλει ο άγιος την φωτιά του. Είναι και αυτή μια ιδιοτροπία του πουθ οι πιστοί την πραγματοποιούν. Και στις 7 η ώρα το βράδυ σαν η νύχτα σκεπάση με το σκοτεινό πέπλο της την πόλη, ο μπάρμπα Σίμος - γιατί αυτός πάντα δίνει το σύνθημα, ρίχνει το πετρέλαιο στο σωρό και βάζει φωτιά. Ε λοιπόν ωραιότερο νυκτερινό θέαμα δεν υπάρχει απ' αυτό που αντικρύζει κανείς. Αυτομάτως από τον ξύλινο αυτόν σωρό ξεπηδούν τεράστιες πύρινες γλώσσες που γλύφουν το στερέωμα λες και προσπαθούν να φτάσουν το θρόνι του αγίου, και μαζί με τις φλόγες φουντώνει κι η χαρά του κόσμου που μικρομέγαλοι παρακολουθούν, κι αρχίζει το γλέντι γύρω απ' τη φωτιά, κι' απαραίτητα θα χορέψουνε πρώτα οι υποψήφιοι που αναφέρω πιο πάνω για να ολοκληρωθή το τάμα τους. Εκεί βλέπει κανείς λεβεντιές και τσαλίμια, και όλοι τους συναγωνίζονται αρσενικοί και θηλυκοί ποιός θα ξεπεράσει τον άλλον σε λεβεντιά και τσακίσματα, εκεί πρωτοβλέπονται, εκεί τα πρόσωπά τους φουντώνουν και φωτίζονται από τους πύρινους δαυλούς της φωτιάς, εκεί ξεπροβάλλει το πρώτο χαμόγελο αρωματισμένο με τη μυρουδιά των πουλερικών που γύρω, γύρω στις θράκες ψήνονταν, και σαν φωτίση ο Θεός την ημέρα, στο πόδι η γριά Νικολού, η συμπεθέρα, βροντάει το σπίτι του υποψήφιου ή της υποψήφιας. Κι έτσι ολοκληρούται το τάμα, κι έτσι ο άγιος γίνεται ίνδαλμα και προστάτης των ζευγαριών που ενούνται με τις ευλογίες της εκκλησίας.

Και τώρα απ' όλα αυτά που γράφω σεις που το διαβάζετε και ζήτε έξω λίγο απ' το Νησί, εάν είσθε ανύπαντροι, δεν θα επιθυμούσατε να είσθε εδώ να τάξετε και εσείς στον άγιο να χορέψετε στη φωτιά του και να

εκπληρωθή η επιθυμία σας που ασφαλώς θα έχετε; Να λοιπόν πως αρχίζει και πως τελειώνει η ωραία θρησκευτική γιορτή τ' Αγιαννιού στο Νησί που όσοι την ζήσουν θα τους μείνει αξέχαστη" (2).

ΣΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ

Μετά από λίγες ημέρες ακολουθεί άλλη ανταπόκριση στην ίδια εφημερίδα, μάλλον από άλλον ανταποκριτή που υπογράφει ως "Φώντας", ο οποίος σπεύδει να δηλώσει ότι τα πουλερικά που ψήνονται είναι προσφορές γειτόνων. Και εδώ διασώζονται ονόματα σχετικά με το έθιμο: "Το απόγευμα της παραμονής, κατά το παλιό έθιμο, στον αυλόγυρο της εκκλησίας οι ενορίτες φρόντισαν να γίνη η συνηθισμένη φωτιά. Είχαν σωρωθεί μεγάλα κομμάτια ξύλα σε σχήμα κώνου, πάντοτε υπό τις οδηγίες του ερασιτέχνη σε κάθε καλή κίνηση της εκκλησίας μας, επιτρόπου Μπαρμπαλέξη, αξίου διαδόχου του μακαρίτου Σπήλιου Ποτηροπούλου. Δεξί χέρι στη μεγαλοπρεπή εμφάνιση της φωτιάς και τον εξωτερικό στολισμό, είναι ο ευφυής ενορίτη και ρέκτης σ' αυτές τις δουλειές κ. Γκωζώνης Γεώργιος (Βελέντζας). Ο Μπαρμπαλέξης δίδει το σύνθημα και ο Γιώργος βάζει φωτιά. Η λαμπάδα σαν γλώσσα πύρινη σιγά, σιγά γλύφει τα ξερά κλαδιά και οι φλόγες ένοιωθαν τη χαρά της μεγάλης γιορτής. Εφθάναν μεσουράνα, ήθελαν να φθάσουν στη δόξα των μεγάλων διδασκάλων της λατρείας μας, να γίνουν αίνοι, προσευχές και θυμίαμα για το μεγάλο λυτρωτή μας που οι αστέρες της τρισηλίου θεότητας τον παραστέκουν ευλαβικά. Γύρω από τη φωτιά έγιναν χοροί από νιούς και νιές, καθένας έλεγε το τραγούδι του, οι άλλοι ακολουθούσαν και τους εύχονταν του χρόνου διπλοί και ευτυχισμένοι. Πρόχειρη ψησταριά γύρω, γύρω από κότες και κοτόπουλα, δωρεές από τους γειτόνους, σκόρπιζαν την ευχάριστη κνίσσα τους, έδιναν μεγαλύτερο τόνο στη διασκέδαση" (3).

ΚΑΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΟ 1952

Μετά από 3 χρόνια και πάλι ο Πότης Λουκάκος στέλνει ανταπόκριση στην οποία όμως φαίνεται πως κάτι αλλάζει καθώς μεταξύ σοβαρού και αστείου διατείνεται ότι ο Μητροπολίτης επιτρέψει το ψήσιμο πουλερικών μόνον εν γνώσει του κατόχου των: "Ξανάφτασε πάλι τ' Αγιαννιού. Είναι η γιορτή του Πολιούχου του Νησιού. Είναι ο Αγιάνης ο πιο αγαπημένος των συμπολιτών μου Άγιος. Είναι ο θαυματουργός και προστάτης των Νησιωτών. Γιαυτό και εμείς εδώ ανυπόμονα περιμένουμε νάρθη η ημέρα της μνήμης του. Γιατί ξέρετε πως δεν τον γιορτάζουμε απλά με μόνο το κερύ μας ως τάμα, αλλά με μια θεόρατη φωτιά που ανάβεται την παραμονή αρωματισμένη με τσίκνα πουλερικών που άφθονα ψήνονται στους θαμώνες της φωτιάς του. Είναι βλέπετε κι αυτό μια ιδιοτροπία του Αγίου που οι Νησιώτες σπεύδουν να την εκπληρώσουν. Γι αυτό και τα βράδια της παραμονής βάρδιες-βάρδιες όλη τη νύχτα τα κοτέτσια φυλάσσονται από τους κατόχους των. Μα φέτος ο Σεβασμιότατος, όπως μούλεγε, επειδή ορισμένη κάνουν κατάχρηση του εθίμου σε απαγωγές πουλερικών, πρόκειται ν απαγορεύσει δι εξορκισμού πράξεις τέτοιες, επιτρεπομένου μόνον του ψησίματος στη φωτιά του Αγίου πουλερικών της απολύτου κατοχής και κυριότητος του κατόχου των.

Και να λοιπόν η παραμονή του Αγίου ξεφουντώνει στο Νησί κι η πόλις λαμβάνει αλλοιώτικη μεγαλοπρεπή όψη. Και σαν τ' απόγευμα χτυπήσουν οι καμπάνες της Μητροπόλεως μας που φέρει το όνομα του Αγίου, χιλιάδες μικρομέγαλων προσκυνητών μπαينوβγαίνουν στην εκκλησία για να προσκυνήσουν τη χρυσοστολισμένη εικόνα και ν ανάψουν το τάμα τους και να ζητήσουν από τον προστάτη της πόλεως Άγιο την εκπλήρωση της επιθυμίας τους. Φέτος δε εξαιρετικών χάρις στις προσπάθειες του Δεσπότη μας εις τον οποίον οφείλεται και το θρησκευτικό αυτό αριστούργημα, η πολυτελής δηλαδή της εκκλησίας εμφάνισης και ο οποίος θα χοροστατήση τόσον στον μεγάλο εσπερινόν όσον και στην θείαν λειτουργίαν, αλλά και στους ακούραστους επιτρόπους της εκκλησίας κ. κ. Β. Δημητρόπουλον, Φώτην Παπαδόπουλον, Ντίνον Θεοδωρόπουλον και Ιωάννην Κωνσταντόπουλον η γιορτή θα ξεπεράσει σε μεγαλοπρέπεια κάθε άλλη χρονιά. Ημέρες ολόκληρες κουράζονται οι φιλοπρόδοι Νησιώτες μαζί

Νησιώτικο Καρναβάλι

[...] Τις αποκριές ανάβανε μια μεγάλη φωτιά, σε πολλές γειτονιές ανάβανε, η δική τους ήταν η καλύτερη. Πηγαίνανε με το τρακτέρ του Σταύρου του Χραχρά στη Μπούκα να μαζέψουνε κορμούς που ξέβραζε η θάλασσα. Ο πατέρας τραγουδούσε άστα τα μαλλάκια σου, τον αγαπούσε, ήτανε μαζί του. Κανένα κορίτσι δεν πήγαινε. Ο σπιτονοικοκύρης τους, ο Σπάλας, είχε ένα μαγαζί μπακάλικό με καραμέλες και καλλιτεχνικά γράμματα στον τοίχο American Market και της μάθαινε εγγλέζικες λέξεις: yes, no, father, mother και τις απόκριες έφτιαχνε την πάλη του Τυρή και του Ταραμά κι η γυναίκα του άνοιγε τα μπαούλα κι έβγαζε καπέλα και ταφταδένια φουστάνια αμερικάνικα κι οι κοπέλες ντύνονταν. Αυτή, που ήτανε μικρή, τη ντύνανε Αμαλία. Η μάνα της ντυνότανε τσολιάς. Βγάζανε και φωτογραφίες. Χορεύανε γύρω γύρω τη φωτιά κι ερχότανε κι εκείνος ο κοντός, μαυριδερός τσοπάνος, που φορούσε γαλότσες χειμώνα καλοκαίρι και μύριζε τραγίλα και λέγανε πως ήταν τρελός.[...]

Ένα απόσπασμα από το νεοεπανεκδοθέν βιβλίο της Φρίντας Λιάππα, *Η μυστηριώδης ασθένεια*, εκδόσεις Μιχαηλίδης, μάς δίνει ανάγλυφα την εικόνα της προετοιμασίας του καρναβαλιού στο Νησί. Κύριο τελετουργικό και τότε και τώρα, η φωτιά. Ο χορός γύρω από τη φωτιά, η πάλη του Τυρή και του Ταραμά, έθιμο που μέχρι σήμερα αναβιώνει καθώς και η κρεμάλα της "γριάς Συκούς" και ο χορός της Βάμαινας, που φέτος αναβίωσαν οι γυναίκες της Μεσσήνης, μέσα από την κίνησή τους, οργανωμένα και με πολύ κέφι και ζωντάνια.

Αν και η βροχή δρόσισε την πόλη μας εκείνο το τριήμερο, σε καμιά περίπτωση δεν απέτρεψε τους Νησιώτες και τους επισκέπτες τους να μασκαρευτούν και να χορέψουν στο ρυθμό της Αποκριάς. Φέτος δώσαν στο καρναβάλι του Νησιού τον αριθμό 158^ο αν και υπήρχαν απόψεις ότι το καρναβάλι της Μεσσήνης είναι ακόμη πιο παλιό και αποτελεί ξεχωριστή γιορτή για την πόλη μας. Έναν θεσμό που κάθε χρόνο η δημοτική αρχή και οι συμπατριώτες μας οργανώνουν με σκοπό το θέαμα, το γλέντι και το ξεφάντωμα. Το θέμα στο φετινό καρναβάλι ήταν «Γοργόνες και Μάγκες». Τα άρματα ωστόσο, είχαν σατιρικό χαρακτήρα

και τα πληρώματα πρωτότυπα με τους "βιλεαρδουίνους" ανάμεσά τους να δίνουν και ψήγματα ιστορίας στο ξεφάντωμα. Το 1^ο βραβείο καλύτερου καρναβαλικού πληρώματος το πήρε το 1^ο Δημοτικό Σχολείο Μεσσήνης, ενώ συμμετοχές στην παρέλαση και στο γλέντι είχαμε και από την Καλαμάτα.

Δεν θα μπορούσαμε να μην αναφέρουμε την Αναστασία Γιουσέφ, την καλλονή που παρήλασε πάνω σε άρμα, στην πλατεία του δήμου μας, κεντρίζοντας τον ανδρικό πληθυσμό με τον ξέφρενο χορό της, δίνοντας έτσι και μια νότα από καρναβάλια άλλων πόλεων και άλλων χωρών.

Ο βασιλιάς καρναβαλος, παίρνοντας τον λόγο από τον δήμαρχο της πόλης μας, σατίριζε τους κυβερνώντες, καταδικάζοντας την υποκρισία και τη μανία τους για εξουσία, ακολουθούμενος από τα 16 πληρώματα, που χόρευαν και διασκεδάζαν, συμπληρώνοντας την εικόνα του δρώμενου της Αποκριάς.

Η συναυλία των VEGAS στην πλατεία ολοκλήρωσε την αποκριάτικη γιορτή και όλοι ευχήθηκαν, δίνοντας ραντεβού στο επόμενο καρναβάλι της πόλης μας, που κάπου ακούσαμε ότι το θέμα του ίσως να είναι η "μεθυσμένη πολιτεία".

Κάποιοι από εμάς ήταν εκεί το τριήμερο, άλλοι όχι... Το Νησιώτικο καρναβάλι ωστόσο είναι ένας θεσμός της πόλης μας για όλους εμάς, Νησιώτες του δήμου Μεσσήνης και απανταχού Νησιώτες, επισκέπτες και τουρίστες, που αγαπούν το Νησάκι μας και θέλουν να συνεχίζει με τα έθιμά του, τις γιορτές του, τις εκδηλώσεις και τα πανηγύρια του.

Βασιλική Μπάρκα

Υ.Γ. Οι φωτογραφίες του άρθρου μας αντλήθηκαν από τον τοπικό έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο.

B.M.

Ο Αγιάννης, η γιορτή και οι... κλεφτοκοτάδες

συνέχεια από τη σελ. 4

με τον σεβάσιμον ιερέαν κ. Κ. Ντούλην και τον καλλίφωνον ψάλτην κ. Λεβέντην για να παρουσιάσουν κάτι που θα μείνει αλησμόνητον. Απειρα ηλεκτρικά λαμπιόνια και ηλεκτρικοί σωλήνες έχουν τοποθετηθή μέσα και έξω της εκκλησίας δίνοντας το φόντο αληθινού φωταγωγημένου αριστουργήματος. Και σα η νύχτα με το πηχτό σκοτάδι αγκαλιάση την πόλι ο γέρο-Σίμος χρόνια τώρα αναφτής της φωτιάς, φορώντας τον κυανούν μπερέν του - σύμβολον της αγαθότητάς του - ραντίζει με άφθονο πετρέλαιο τους σωρούς των ξύλων που έχουν σωρευθεί στη μεγάλη της εκκλησίας αυλή και βάζη το σπίρτο κρατώντας το πρώτο κοτόπουλο, υπόπτου εννοείται προελεύσεως, το οποίον και ψήνησαν οι πύρινες φλόγες αρχίσουν και μεταβάλουν τους κορμούς σε θράκες κι αμέσως αρχίζουν οι άλλοι και φουντώνει ο χορός και το γλέντι γύρω από τη φωτιά ως το πρωί. Να λοιπόν πώς αρχίζει και πώς τελειώνει η γιορτή τ' Αγιαννιού που όσοι βρεθούν σ' αυτή θα τους μείνει για πάντα αξέχαστη (4).

ΖΗΤΑ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ

Στο ίδιο φύλλο της εφημερίδας όμως δημοσιεύεται άλλο κείμενο με υπογραφή "Ένας Νησιώτης" και ως "ιδιαίτερη ανταπόκριση" με το οποίο ζητείται "να εκλείψει η ασχήμια", καλούνται τα όργανα της τάξης να... αγρυπνούν και αν χρειαστεί να καταργηθεί ακόμη και αυτό το έθιμο που είναι διαβρωτικό για την κοινωνία: "Ο άνθρωπος που γράφει τις γραμμές αυτές αγαπά τον τόπον του όσο τουλάχιστον και το σπίτι του. Το ίδιο αγαπά και σέβεται τας παραδόσεις του τόπου αυτού, όταν μάλιστα αυτές είναι εθραστικές και χαρμόσυνες. Θέλει να γιορτάζουν οι συμπατριώτες του και νιώθει άμετρη χαρά όταν βλέπει να συνεχίζονται οι έθιμα που βοήθησαν την κοινωνική αποστολή του ανθρώπου και δίνουν την ελπίδα της συζήτησης των σχέσεων των ατόμων. Αι αυτές οι γραμμές ήτο άναγκαίον να πρωτυχθούν. Πρέπει να εξηγηθούμε διά να μη παρεξηγηθούμε. "Αλλά ιδού περί τίνος πρόκειται. "Έθιμο παλιό στο Νησί είναι το άνομα της φωτιάς τ' Αη-Γιαννιού. Την παραμονή της γιορτής συγκεντρώνουν ξύλα στον ευρύ χώρο του προαυλίου της εκκλησίας. Και το βράδυ άναβουν μία μεγάλη φωτιά πριν άκούη τελείωση δ' εσπερινός και πολλές φορές πριν άρχισι. "Ει φωτιά, αύτ' καθ' έαυτήν, χωρίς να προσέθη κακό, προσέθη ένα στοιχείο γραφικότητος στην όλη εορτή, δέν πρόκειται για τή φωτιά. Γίνεται εκεί ένα κακό υπό το όφθαλμόν μάλιστα όλης της κοινωνίας και των άρχων. Δηλαδή, επιτίθειοι νεαροί άλλά και άρμοιο άνδρες επιτίθειοι και συναγωνίζονται μάλιστα στο να άρπάξουν κόττες άπ' τα κοτέτσια των γειτονικών σπιτιών άλλά και των άπομακρυσμένων, τις οποίες ψήνουν στη θράκα της μεγάλης φωτιάς και ύστερα τή συνοδεία ξανθής ρετσίνας

συνεχίζονται ωραία έθιμα που βοηθούν την κοινωνική αποστολήν του ανθρώπου και δίνουν την ευκαιρίαν της συσφίξεως των σχέσεων των ατόμων. Αυτές οι γραμμές ήτο αναγκαίον να πρωταχθούν. Πρέπει να εξηγηθούμε δια να μη παρεξηγηθούμε.

Αλλά ιδού περί τίνος πρόκειται. Έθιμο παλιό στο Νησί είναι τ' άναμμα της φωτιάς τ' Αη Γιαννιού. Την παραμονή της γιορτής συγκεντρώνουν ξύλα στον ευρύ χώρο του προαυλίου της εκκλησίας. Και το βράδυ άναβουν μια μεγάλη φωτιά πριν ακόμη τελείωση ο εσπερινός και πολλές φορές πριν άρχισι. Η φωτιά αυτή καθ' εαυτήν, χωρίς να

προξενή κακό, προσέθη ένα στοιχείο γραφικότητος στην όλη εορτή. Γίνεται εκεί ένα κακό υπό τους οφθαλμούς μάλιστα όλης της κοινωνίας και των άρχων. Δηλαδή επιτίθειοι νεαροί άλλά και ώριμοί άνδρες επιτίθειοι και συναγωνίζονται μάλιστα στο να άρπάξουν κόττες άπ' τα κοτέτσια των γειτονικών σπιτιών άλλά και των άπομακρυσμένων, τις οποίες ψήνουν στη θράκα της μεγάλης φωτιάς και ύστερα τη συνοδεία ξανθής ρετσίνας επιτίθειοι εις ευωχίαν η οποία διαρκεί όσο τουλάχιστον και η φωτιά.

Έτσι δημιουργείται μια "κλεφτοκοτάδικη" παράδοσις και μαζί μια τάξις ανθρώπων νέων συνήθως που τα τελευταία χρόνια τροφодότησε αρκετά το στρατόπεδον των εγκληματιών, οι "κλεφτοκοτάδες".

Τα ευφάνταστα παιδιά του αγρού που παρακολουθούν το έθιμο αυτό νομίζει κανείς πως ονειρεύονται. Πως θα μπόρουν κι αυτοί να κάμουν το ίδιο που κάνουν οι πεπειραμένοι "κλεφτοκοτάδες" σκέπτονται. Και στοιχηματίζω ότι πολλές νύχτες χάνουν τον ύπνο τους με το να καταστρώνουν σχέδια για το χρόνον ή και για γρηγορότερα αν δοθή η ευκαιρία (Συνεννοούμεθα...).

Το κακό δεν είναι αθεράπευτο. Και το έθιμο μπορεί να διατηρηθή και η ασχήμια να λείψη. Και πρέπει να λήψη η ασχήμια. Με κάθε τρόπο τα όργανα της τάξεως πρέπει να αποτρέψουν το κακό. Αλλά αν είναι τούτο αδύνατο τότε δεν διατάζω να είπω ότι είναι προτιμότερον να εκλείψει το έθιμο, που δεν λείει και πολλά πράγματα από λαογραφικής απόψεως, και μαζί μ αυτά και η ασχήμια. Ας μην νομισθή ότι υπολογίζω την υλικήν ζημίαν που γίνεται. Όχι, υπολογίζω την ηθικήν. Και είναι ντροπή σε μια πόλι με τόσο αυστηρές ηθικές αρχές να γίνεται ένα τέτοιο κακό. Και μάλιστα επισήμως.

Πρέπει να λείψει η ασχήμια. Οι αρμόδιοι έχουν το λόγο.

ΤΑ ΑΠΟΠΟΤΑ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

„Η ΦΩΤΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ“

ΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΙΟ ΕΘΙΜΟ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΜΕΣΣΗΝΗ (16. άντ.) - "Ο άνθρώπος που γράφει τις γραμμές αυτές αγαπά τον τόπον του όσο τουλάχιστον και το σπίτι του. Το ίδιο αγαπά και σέβεται τας παραδόσεις του τόπου αυτού, όταν μάλιστα αυτές είναι εθραστικές και χαρμόσυνες. Θέλει να γιορτάζουν οι συμπατριώτες του και νιώθει άμετρη χαρά όταν βλέπει να συνεχίζονται οι έθιμα που βοήθησαν την κοινωνική αποστολήν του ανθρώπου και δίνουν την ελπίδα της συζήτησης των σχέσεων των ατόμων. Αι αυτές οι γραμμές ήτο άναγκαίον να πρωτυχθούν. Πρέπει να εξηγηθούμε διά να μη παρεξηγηθούμε. "Αλλά ιδού περί τίνος πρόκειται. "Έθιμο παλιό στο Νησί είναι το άνομα της φωτιάς τ' Αη-Γιαννιού. Την παραμονή της γιορτής συγκεντρώνουν ξύλα στον ευρύ χώρο του προαυλίου της εκκλησίας. Και το βράδυ άναβουν μία μεγάλη φωτιά πριν άκούη τελείωση δ' εσπερινός και πολλές φορές πριν άρχισι. "Ει φωτιά, αύτ' καθ' έαυτήν, χωρίς να προσέθη κακό, προσέθη ένα στοιχείο γραφικότητος στην όλη εορτή, δέν πρόκειται για τή φωτιά. Γίνεται εκεί ένα κακό υπό το όφθαλμόν μάλιστα όλης της κοινωνίας και των άρχων. Δηλαδή, επιτίθειοι νεαροί άλλά και άρμοιο άνδρες επιτίθειοι και συναγωνίζονται μάλιστα στο να άρπάξουν κόττες άπ' τα κοτέτσια των γειτονικών σπιτιών άλλά και των άπομακρυσμένων, τις οποίες ψήνουν στη θράκα της μεγάλης φωτιάς και ύστερα τή συνοδεία ξανθής ρετσίνας

ΕΘΙΜΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΞΥΝΟΥΝ

Η ΓΙΟΡΤΗ Τ' ΑΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΟ ΝΗΣΙ

ΤΟΥ ΕΝ ΜΕΣΣΗΝΗ ΣΥΝΕΡΙΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΠΟΤΗΣ ΛΟΥΚΑΚΟΥ

Ξανάφτασε πάλι τ' Αγιαννιού. Είναι η γιορτή του Παλιού του Νησιού. Είναι ο Αγιάννης ο πύρινοσ άνθρώπος τών συμπατριών μου. Είναι ο βασιλευσίνης και προστάτης των Νησιωτών. Γιαυτό και μετ' έδω άνυπόμονα περιμένουμε νάρθη ή ημέρα τής μνήμης του. Γιατί έρετα πώς άν τόν γιορτάζουμε άλλά με μόνο το κάρμας ός τάμα, άλλά με θεορατή φωτιά που άνάβεται την παραμονή άπομακρυσμένη με τρικά πουλαρικών που άφθονα ψήνονται στας θαμνές της φωτιάς. Είναι ράβετε κι αυτό μία ιδιαιτερία τού Αγιου που ό Νησιώτες σπείδουν να τήν έκπληρώσουν. Γι αυτό και τή βραδιά τής παραμονής βάρδιες-βάρδιες όλη τή νύχτα τή κοτέτσια φυλάσσονται. Μά έτος δ' Σεβασμιώτατος, όσως μούλενε, έπειδή όρισμένοι κάμουν κατάχρησι τού έθιμου σε άπαγωγές που λερικών πρόκειται ν' άπαγορεύση δ' έξορκισμού πράξις τέτοιες, έπιτροπυμένον τού ψρομματος στή φωτιά τού Αγιου πουλερών τής άπολύτου κατοχής και κυριότητος τού κατόχου των.

Και νά λοιπόν ή παραμονή τού Αγιου ξεφουτώνη στο Νησί κι ή πόλις λαμβάνει άλλωτική μεγαλοπρεπή όψη. Και άν τ' άπόγευμα χτυπήσουν οι καμπάνες τής Μητροπόλεως μας που φέρνει το όνομα τού Αγιου, χιλιάδες μικρομεγάλωνπροσκυνητώνκαι νοβανίουν στην Έκκλησία για να προσκυνήσουν τή χρυσόστολήμένη Εικόνα και ν' άνάψουν τή τάμα τους και να λητήσουν άπό τόν Προστάτη

λον, Φώτην Παπαδόπουλον, Ντινον Θεοδωράπουλον και Ιωάννην Κωνσταντινούπουλον, ή γιορτή θά ξεπεράση σε μέγαλοπρέπεια κάθε άλλη χρονιά. Ημέρες όλόκληρες κουράζονται οι φιλοπρόδοοι αύτοί Νησιώτες μαζί με τόν σεβάσιμον Ιερέα κ. Κ. Ντούλην και τόν καλλίφωνον ψάλτην κ. Λεβέντην για να παρουσιάσουν κάτι που θά μείνη άπομνήμον τον. Απειρα ηλεκτρικά λαμπιόνια και ηλεκτρικές σωλήνες έχουν ήδη τοποθετηθή μέσα και έξω της εκκλησίας διαταγυημένου άριστουργήματος.

Και άν ή νύχτα με το πηχτό σκοτάδι άγκαλιάση τήν πόλι, ο γέρο-Σίμος χρόνια τώρα αναφτής της φωτιάς, φορώντας τόν κυανούν μπερέν του-σύνβολον της αγαθότητάς του-ραντίζει με άφθονο πετρέλαιο τούς σωρούς όη στη μεγάλη τής εκκλησίας τώντας τή βράδι το σπίρτο κρατώντας τή πρώτη κοτόπουλο, υπόπτου εννοείται προελεύσεως, το οποίον και ψήνησαν οι πύρινες φλόγες αρχίσουν και μεταβάλουν τους κορμούς σε θράκες κι αμέσως αρχίζουν οι άλλοι και φουντώνει ο χορός και το γλέντι γύρω από τη φωτιά ός το πρωί. Νά λοιπόν πώς αρχίζει και πώς τελειώνει ή γιορτή τ' Αγιαννιού που όσοι βρεθούν σ' αύτ' έθιμο τήν μένουν για πάντα άξέχαστη.

ΠΟΤΗΣ ΛΟΥΚΑΚΟΣ

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΡΑΒΒΑΝ...

ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Το τέλος του εθίμου πρέπει να ήρθε λίγα χρόνια αργότερα, τόσο γιατί υπήρχαν τοπικοί παράγοντες που αντιδρούσαν και πίεζαν για παρέμβαση του Μητροπολίτη, όσο και γιατί η ζωή και οι συνθήκες άλλαξαν ριζικά. Δεν "χάθηκε" μόνο το έθιμο αλλά και τα... κοτέτσια, η αγροτική κοινωνία και κάποια από τα αρχαίονα έθιμα της σαρωθήκαν στο πέραςμα του χρόνου και έμειναν μακρινή ανάμνηση που κάποιους που τα πρόλαβαν έστω και στη δύση τους...

Σημειώσεις

- (1) Θεοδ. Μιχ. Τσερπέ "Ιστορία της πόλεως Μεσσήνης"
- (2) "Σημεία" 1/7/1949
- (3) "Σημεία" 1/2/1949
- (4) "Θάρρος" 4/1/1952
- (5) "Θάρρος" 4/1/1952

ε.αρτεμης
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Μεγίστης 5 - 113 61 Αθήνα
Τηλ: 2108656505
Κιν: 6977928914
FB: Εκδόσεις Άρτεμης
E-mail: ek.artemis@gmail.com

- ✓ Έκδοση - προώθηση βιβλίου
- ✓ Επιμέλεια κειμένων
- ✓ Γραφικές τέχνες
- ✓ Δημιουργία εντύπων

ΜΟΥΛΑΒΑΣΙΛΗ ΜΠΑΡΔΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

Γναθοχειρουργός-Ψηφιακή εμφυτευματολογία
Διδάκτωρ Ιατρικής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΑΘΗΝΑ
Επιδούρου 67, Αιγάλεω (πλησίον στάση Μετρό Αγ.Μαρίνα)
Τηλέφωνο για ραντεβού: 210 59 047 11

ΚΑΛΑΜΑΤΑ
Καίσαρη Π. 1 & Αριστομένους
Καλαμάτα 3ος όροφος
Τηλέφωνο για ραντεβού: 2721 400 840

Κινητό: 6977 970 700 e-mail: panbardi@gmail.com

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

Αφοί Σουρίλα

Αναλαμβάνουμε παραγγελίες για:

- Τούρτες Γενεθλίων • Βαπτίσεων
- Γάμων κ.λπ.

25ης Μαρτίου 47 - Πετρούπολη, Τηλ: 210 5059 847

ΖΙΟΒΙΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

Ποιότητα & Εξυπηρέτηση

ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 154 - ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ.: 210 50 17 595

GMP

Saint Konstantinos
Bouka Resort Hotel

Παράλια Μπούκας
Μεσσήνης Μεσοητίας

Τηλ.: +30 27220 25077 • Fax: +30 27220 25166

Κασμικά Κωνσταντοπούλου

Πολύτιμες δημιουργίες από χρυσό & λευκόχρυσο...

ΛΕΚΚΑ 23-25, ΣΥΝΤΑΓΜΑ • ΤΗΛ.: 210-3227997, FAX: 210 3220376
http://www.silverware.gr • e-mail: info@silverware.gr

ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ: ΜΙΡΑΝΤΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΙΩΑΝ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΗΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

ΑΓΓΛΙΚΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΓΑΛΛΙΚΑ - ΜΥΣΙΚΗ - ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ
ΚΟΜΠΟΥΤΕΡ - ΕΛΛΗΝ. ΧΟΡΟΙ - ΜΠΑΛΕΤΟ
ΣΧΟΛ. ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ - ΑΣΦ. ΚΑΛΥΨΗ
ΤΜΗΜΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 7 Π.Μ. - 5 Μ.Μ.
ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ - ΧΟΛΑΡΓΟΣ, ΤΗΛ.: 22940 67 477 - 210 6532 332

εργαστήρι ζαχαροπλαστικής - catering

Λόφος... γλυκοαπολαύσεις

ΕΚΜΕΚ

Τάσος Σουρίλας

ΤΖΟΝ ΚΕΝΕΝΤΥ 106 ΛΟΦΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΗΛ. 210 - 57 57 177

ΒΙΒΛΙΟπαρουσίαση

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πέτρος Θέμελης,
Μαρία Σπαθή, Κυριάκος Ψαρουδάκης (επιμ.)
ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ
ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΣΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ
Αθήνα, 2017

Ο νέος τόμος *Ιερά και Λατρείες της Μεσσηνίας από τα Αρχαία στα Βυζαντινά Χρόνια*, μόλις κυκλοφόρησε από την Εταιρεία Μεσσηνιακών Αρχαιολογικών Σπουδών. Ο τόμος περιέχει τα Πρακτικά Διεθνούς Αρχαιολογικού Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία τον Οκτώβριο του 2014 στην Αθήνα.

Το αρχαιολογικό υλικό της έκδοσης, προϊόν του ερευνητικού έργου που έχει συντελεστεί στην αρχαία Μεσσηνή τα τελευταία 30 έτη, αλλάζει ουσιαστικά την εικόνα που γνωρίζαμε ως σήμερα για τα ιερά και τις λατρείες της πρωτεύουσας των Μεσσηνίων.

Στον τόμο περιλαμβάνονται δεκατρείς πρωτότυπες συμβολές από αρχαιολόγους, βυζαντινολόγους και επιγραφικούς, που καλύπτουν το γνωστικό πεδίο και τον χρονικό ορίζοντα του συνεδρίου:

Ξένη Αραπογιάννη, Άγνωστα ιερά της Μεσσηνίας πριν από την ίδρυση της αρχαίας Μεσσηνίας, **Detlev Wannagat** και **Johannes Linnemann**, Ein Versammlungsgebäude im Heiligtum der Artemis Limnatis von Messene, **Μαρία Σπαθή**, Τα αναθήματα σε ιερά της αρχαίας Μεσσηνίας ως ένδειξη λατρευτικής ταυτότητας: η περίπτωση του ιερού της Ειλειθείας και των Κουρητών, **Ειρήνη Πέππα-Παπαϊωάννου**, «Ιστορικισμός ή νοσταλγία»; ερμηνευτική προσέγγιση στο θεματολόγιο των πήλινων πινάκων της Πύλου, **Gina Salapata**, Heroic plaques at Messene and Laconia, **Olga Palagia**, Votive reliefs with snakes from Messene, **Κυριάκος Ψαρουδάκης**, Τα «ιερά απόβλητα» και η διαχείρισή τους στη Μεσσηνή των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων, **Ελένη Ζώση**, Ανιχνεύοντας τη λατρεία του Ηρακλή στην αρχαία Μεσσηνή, **Πέτρος Θέμελης**, Περσέας και Μέδουσα, **Βούλα Μπαρδάνη**, Επιγραφικές μαρτυρίες για λατρείες στη Μεσσηνή, **Ανδρονίκη Μακρή**, Παρατηρήσεις περί της Αχαικής και της Ακτιακής χρονολόγησης στην αρχαία Μεσσηνή, **Αναστασία Παγκάκη**, Αντικείμενα μικροτεχνίας από τη Βυζαντινή Μεσσηνή: παραδείγματα ευλάβειας και χριστιανικής πίστης, **Νίκος Τσιβίκης**, Οι τελευταίοι Εθνικοί στη Μεσσηνή του 4ου αι. μ.Χ.

Διατίθεται στα γραφεία της Εταιρείας Μεσσηνιακών Αρχαιολογικών Σπουδών και σε επιλεγμένα βιβλιοπωλεία. • Τιμή: 25 ευρώ
Εταιρεία Μεσσηνιακών Αρχαιολογικών Σπουδών
Ψαρομηλίγκου 33, 10553 Κεραμεικός, Αθήνα • Τηλ/Φαξ: 210 3251481
e-mail: damophon@gmail.com • www.ancientmessene.gr

Παναγιώτης Σκούφης

«Στιγμές καταμόναχες»

είναι ο τίτλος του τελευταίου βιβλίου του Παναγιώτη Σκούφη, του οικείου σε μάς συμπατριώτη, νομικού, συγγραφέα και μεταφραστή, οικείου από τις σελίδες της εφημερίδας μας και από τα δύο δικά του βιβλία, που έχει εκδόσει ο Πάμισος. "Στιγμές καταμόναχες" λοιπόν, κατά τον Ζήσιμο Λορεντζάτο, όπως ο ίδιος ο συγγραφέας γράφει στον πρόλογο του. Αφορούν στιγμές που γράφει κανείς «σ' ένα λευκό χαρτί, αφορισμούς, στοχασμούς, ποιητικές νότες, φανταστικές ιστορίες, μνήμες προσώπων. Σε έξι ενότητες, ο Παναγιώτης Σκούφης ξετυλίγει την αφήγησή του, συγκεντρώνοντας ποιήματα, άρθρα (αρκετά από αυτά έχουν φιλοξενηθεί και στις σελίδες του «Παμίσου»). Καταπιάνεται σε αυτό το βιβλίο ο συγγραφέας με τις στιγμές, στην ουσία της δικής του διαδρομής της τόσο γεμάτης από σπουδή και γνώση, από εμπειρίες και βιώματα που σωστά έκρινε ότι αυτές οι στιγμές δεν πρέπει να χαθούν, πρέπει να «αιχμαλωτισθούν», να καταγραφούν και να δοθούν στον αναγνώστη. Δυστυχώς, το βιβλίο έχει εξαντληθεί διότι εκδόθηκε το 2016. Παράκληση και ευχή προς τον συγγραφέα και εκδότη να προσπαθήσει την επανέκδοσή του, ώστε οι αναγνώστες να μπορέσουν να μοιραστούν τα κείμενα του Παναγιώτη Σκούφη, που είναι πόνημα και σπουδή ζωής.

Αλέκα Κατσουλίδη

Η Εμμονή του Συνταγματάρχη

«Ποιος καθορίζει την αρχή του παιχνιδιού; Και ποιος το τέλος;» Είναι το ερώτημα που κυριαρχεί στο νεοεκδοθέν μυθιστόρημα της Αλέκας Κατσουλίδη, φίλης αγαπητής και ξεχωριστής συμπατριώτισσας, μα πάνω απ' όλα εκλεκτής εργάτριας του γραπτού λόγου, πεζού και ποιητικού. «Τίποτα δεν μας απειλεί έξω από την υπεράσπιση κι από την προστασία»

Έτσι ξεκινά αυτό το μυθιστόρημα, ξετυλίγοντας την ιστορία της ζωής της Μυρτώ, μιας γυναίκας, κόρης-θυγατέρας, που η πατρική φιγούρα ο πατέρας συνταγματάρχης διαμορφώνει και καθορίζει τη ζωή της.

Σ' ένα αστικό μυθιστόρημα, η Αλέκα Κατσουλίδη περιγράφει τόσο αληθινά τη θέση της γυναίκας σ' ένα πλαίσιο οικογενειακό και κοινωνικό, κρουστά και σκληρά περιγεγραμμένο από τη γέννηση της μικρής Μυρτώ στο Μυρτώ Πέλαγος μέχρι την τελική κορύφωση όπου η ηρωίδα, εντελώς μόνη, καλείται να βιώσει και να διαχειριστεί την απρόσμενη εξέλιξη στη ζωή της, μια εξέλιξη καταλυτικά τραγική, που όμως αφήνει τον αναγνώστη να συμπληρώσει την τελευταία πράξη του μυθιστορήματος, το τελευταίο κεφάλαιο της εξιστόρησης, που κανείς δεν ξέρει τη συνέχεια και την εξέλιξή του.

Για όλους αυτούς τους λόγους, αυτό το βιβλίο της Αλέκας Κατσουλίδη είναι ένα βιβλίο που μπορεί να μας συντροφέψει σ' ένα ταξίδι ή σε κάποιες ώρες μοναχικής ανάγνωσης, κυρίως απευθυνόμενο σε γυναίκες, αλλά και σε πατεράδες με "εμμονή συνταγματάρχη" αρχέγονα πατρικά πρότυπα, που θέλουμε να πιστεύουμε ότι σιγά σιγά έχουν εκλείψει...

• Υαλοπίνακες • Βιτρίνες καταστημάτων • Ντουζιέρες
• Γυάλινα κάγκελα • Στέγαστρα • Εσωτερικές πόρτες
• Κάλυψη επιφανειών με χρωματιστό γυαλί

GT glass
Αναγνωσταρά
κόμβος Μεσσηνίας 24200
U: www.gtglass.gr
E: info@gtglass.gr
T: 27220 24495
K: 6947320977

ΤΣΑΚΑΝΙΚΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΗΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΜΕΣΙΤΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ

28^{ης} Οκτωβρίου 1, Μεσσηνή
Τηλ. 27220.24148 - Φαξ. 27220.23600
Κιν. 6946.732.066, 6982.226.394
6973.657.217, 6977.551.712

Ιωάννης Α. Αναστασόπουλος MD, FESC
Ειδικός Καρδιολόγος
Εξειδικευθείς στην Κλινική Ηχοκαρδιολογία

Τηλ.: 2721080667 Κιν.: 6977737329
Email: i.anastasopoulos@yahoo.gr

Ιατρείο: Χρ. Παγώνη 10, 24 100 Καλαμάτα

ΗΦΑΙΣΤΟΣ
ΑΠΟ ΤΟ 1967

ΠΟΡΤΕΣ - ΠΑΡΑΒΥΡΑ
ΡΩΔΑ - ΓΚΑΡΑΖΟΠΟΡΤΕΣ
ΚΑΓΚΕΛΑ ΣΙΔΗΡΟΥ
ΚΑΓΚΕΛΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΙ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΚΙΑΣΗΣ
ΥΑΛΟΠΕΤΑΣΜΑΤΑ
ΛΙΘΡΙΑ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Η μεγαλύτερη δύναμη
στο ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ
και στο ΣΙΔΕΡΟ

27210 22715
27220 22714

www.ifaistos.gr

Παναγιώτης Διον. Μαρκόπουλος
ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ Π.Θ.
Μετεκπαιδευθείς στην
Κλινική Παραγωγικών Ζώων Α.Π.Θ.

Ι ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ Ι ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ
Ι ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ
Ι ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ GROOMING
Ι ΤΡΟΦΕΣ - ΑΞΕΣΟΥΡΑ

Εθν. Μακαρίου 105 & Δ. Κούτσικα, Μεσσηνή 24200
Τηλ. 27220 22066 Κιν. 6978582570
Email pdm1mes@hotmail.com

Messini
HOTEL
SINCE 1978

Δημήτρης Π. Κουζής

Λεωφ. Καλαμάτας - Πύλου, Μεσσηνή
Tel: 2722023002-3, E-mail: Hotel_messini@yahoo.gr

ΠΑΜΙΣΟΣ - κοπή πίτας 2018

Βρεθήκαμε και φέτος στον ζεστό και φιλικό χώρο του Gazarte, την Κυριακή 21.1.2018 όλοι εκλεκτοί συμπατριώτες, φίλοι και μέλη του συλλόγου των Απανταχού Νησιωτών «ΠΑΜΙΣΟΣ» για να κόψουμε τη βασιλόπιτα του 2018. Το Διοικητικό Συμβούλιο, παρουσίασε τον απολογισμό και τα σημαντικά γεγονότα του 2017, που αφορούν τον Σύλλογο, τους συμπατριώτες και την γενέτειρα, όπως:

- την ολοκλήρωση και παράδοση σε λειτουργία του Φωτογραφικού μας Αρχείου, στην ιστοσελίδα www.pamisos-messini.gr, την σημαντικότερη δράση-προσφορά στην ιστορική μνήμη της πόλης μας, από συστάσεως του Συλλόγου μας. Η ηλεκτρονική βάση δεδομένων με φωτογραφικό υλικό θα έχει σχέση με την Μεσσήνη και με ειδοποιό διαφορά από τα πολλά λευκώματα που υπάρχουν για την πόλη, την ύπαρξη πληροφοριών και κριτηρίων αναζήτησης (χρονολογία, τόπος, γεγονότα, πρόσωπα κλπ)
- την παρουσίαση μέσα από τις σελίδες του ΠΑΜΙΣΟΥ της ιστορίας του Αγιάννη, της μητρόπολής μας, ως αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας του Βασιλή Παναγιωτόπουλου και της συνεργασίας με τον Γαρζενικιώτη Φώτη Παπαχατζή και τον Ηλία Μπιτσάνη
- την εκδρομή μας στην πατρογονική Ελάτη-Γαρζενικό και την αναζωπύρωση των σχέσεων με τον Σύλλογο των Γαρζενικιωτών στην Αθήνα
- τη Μουσική Εκδήλωση με το «Άξιον Εστί» του Θεοδώρακη, στην Αρχαία Μεσσήνη, το καλοκαίρι, ως αποτέλεσμα της συνεργασίας μας με τον Δήμο Μεσσήνης (Σήκωσε το κύριο οικονομικό βάρος) και τη Φιλαρμονική Καλαμάτας
- τη δωρεά του Στέφανου Ληναίου στην Φιλαρμονική Μεσσήνης, ενός πιάνου καθώς και πολλών βιβλίων στη Βιβλιοθήκη, του αποθανόντος αδελφού του Στέφανου Μυτιληναίου
- Συνεχίσαμε την προβολή του βιβλίου για την Φρίντα Λιάππα, με την παρουσίασή του στην Πολιτιστική Εστία του Δήμου Νίκαιας-Ρέντη.
- Μαζί με το βιβλίο μας για τη Φρίντα Λιάππα, επανεκδόθηκαν τα διηγήματά της «Η Μυστηριώδης ασθένεια» από τον σύντροφό της εν ζωή Κυριάκο Αγγελάκο.
- Το Μουσείο Χαρακτικής «Τάκης Κατσουλίδης», με την υποστήριξη των Φίλων του Μουσείου, συνέχισε να είναι μια ιδιαίτερη νότα παραγωγής πολιτισμού στην πόλη μας
- Επισημάναμε στα αρνητικά της χρονιάς την κατεδάφιση του παλιού Ταμείου, για το οποίο ο ΠΑΜΙΣΟΣ είχε προσπαθήσει πάρα πολύ για να έλθει στον Δήμο. Τον φάκελο με τα στοιχεία της βούλησης των κληρονόμων να το δωρίσουν στον Δήμο συγκρότησε ο πρώην πρόεδρος του συλλόγου μας Δημήτρης Δημητρόπουλος.

Η χρονιά που πέρασε σφραγίστηκε με την απώλεια σημαντικών προσώπων, φίλων και συγγενών, που άφησαν το στίγμα τους, όσο ήταν στη ζωή. Ανάμεσα σε αυτούς επισημαίνουμε τους:

Βασιλή Κρεμμυδά, Τάσο Βασιλαδιώτη, παπα-Παναγιώτη Μάντη, Στέφανο Μυτιληναίο, Μίμη Ζέππο, Γιάννη Ζέππο, Μιχάλη Χούλιαρη, Νίκο, Μουρίκη, καθώς και τη μάνα του Κώστα Πετρούλακη, Αγγελική και των αδελφών Θεοδωράκοπουλων κυρα Γεωργία. Πρόσφατα πέθα-

νε ο πατέρας των αδελφών Σουρίλα και ο Γιώργος Μανιάτης.

Ανακοινώθηκε ο προγραμματισμός των δράσεων για το 2018, που είναι:

- Εκδρομή με υπαίθριο γλέντι στην Ελάτη και στην περιοχή της Ζωοδόχου Πηγής, σε συνεργασία με τον Σύλλογο των Γαρζενικιωτών στην Αθήνα
- Εκδήλωση για τον Ιωσήφ Ανδρούση, σε συνεργασία με τον Ερμιονικό Σύλλογο.
- Τα «Επιφάνεια-Αβέρωφ» στην Αρχαία Μεσσήνη με τον Δήμο Μεσσήνης και τη Φιλαρμονική Καλαμάτας.

Ακολούθησε χαιρετισμός από τον Δήμαρχο Μεσσήνης Γιώργο Τσώνη που ανέλυσε διεξοδικά τους στόχους της Δημοτικής Αρχής για την ανάπτυξη του Δήμου Μεσσήνης, δίνοντας έμφαση στην ανάπλαση του Πάμισου, την ανάδειξη του ιστορικού κέντρου, την δημιουργία οργανωμένου πολυχώρου στην έκταση του Σιδηροδρομικού Σταθμού, καθώς και άλλα έργα που βελτιώνουν την εικόνα της πόλης και τη ζωή των κατοίκων.

Στην εκδήλωσή μας μαζί μας ήταν ο ηθοποιός-σκηνοθέτης Στέφανος Ληναίος, ο ζωγράφος-χαρακτήρας Τάκης Κατσουλίδης, ο πρόεδρος της Λυρικής Σκηνής Σάκης Θεοδωρόπουλος, ο αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του κράτους Δημήτρης Αναστασόπουλος, ο τραγουδιστής Γιάννης Θωμόπουλος, η π.βουλευτής Νάντια Γιαννακοπούλου. Οι δημοτικοί σύμβουλοι του Δήμου Μεσσήνης Γιώργος Αθανασόπουλος και Γιώργος Δαβίλας, ο Γιώργος Ντούλης πρόεδρος του ποδοσφαιρικού ΠΑΜΙΣΟΥ Μεσσήνης, ο αγαπητός μας φίλος Νίκος Ρούτσης, ο Αρτέμις Φανός καθώς και η φαρμακοποιός μας Σοφία Γιάνναρη, που όλοι ήρθαν απ' τη Μεσσήνη ειδικά για την εκδήλωσή μας και τους ευχαριστούμε γι' αυτό.

Επίσης από τον Σύλλογο Γαρζενικιωτών η Γιώτα Γιαννακοπούλου.

Χαιρετισμό μας έστειλε ο περιφερειάρχης Πέτρος Τατούλης.

Χορηγοί της πίτας ήταν οι Αδελφοί Σουρίλα (Πετρούπολη και Λόφος Αξιωματικών) στη μνήμη του αποθανόντος πατέρα τους και του δώρου της πίτας ο Βασ. Κωνσταντόπουλος (Λέκκα 25-Αθήνα).

Τα κομμάτια της πίτας αφιερώθηκαν στον Σύλλογο, τον Δήμο και τους σημαντικούς συντοπίτες μας φίλους του ΠΑΜΙΣΟΥ:

στον Σύλλογο και παραδόθηκε στον Γιάννη Θωμόπουλο τιμής ένεκεν για την από της συστάσεως του Συλλόγου μας συνεργασία στον πολιτισμό

στην πόλη της Μεσσήνης και παραδόθηκε στον Δήμαρχο Γιώργο Τσώνη

στην Αρχαία Μεσσήνη στο Μουσείο Ζωγραφικής Χαρακτικής «Τάκης Κατσουλίδης»

στη Βιβλιοθήκη του Δήμου Μεσσήνης στον Θεατρικό Όμιλο Λυκείου Μεσσήνης

στον ποδοσφαιρικό ΠΑΜΙΣΟ και το παρέλαβε ο πρόεδρος Γιώργος Ντούλης στον Στέφανο Ληναίο

στον Βασιλή Παναγιωτόπουλο στον Γιώργο Μαρκόπουλο

στον Σάκη Θεοδωρόπουλο, πρόεδρο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής στον Ηλία Μπιτσάνη

Πλούσιο Φωτογραφικό υλικό θα βρείτε στην διεύθυνση:

<http://syllogos-pamisos.blogspot.gr/2018/01/2018.html>